

Обърнато учебно студио „Успешен иноватор“ - NOVA

№ 2020-1-LT01-KA227-ADU-094751

100-годишнината на фестивала в Залцбург на фона на пандемията COVID

Произход на добрата практика: Фондация "Залцбургски фестивал" (Salzburger Festspielfonds), Австрия

Сектор: Музика

Вид бизнес: Фондация, създадена с австрийски федерален закон

Постижения в културния и творчески сектор преди пандемията

Залцбургският фестивал е един от най-важните културни фестивали в света за опера, драма и концерти. Основан е преди повече от 90 години от Хуго фон Хофманстал, Макс Райнхард и Рихард Щраус, а днес е магнит повече от всякога. Има три основни фактора, които правят фестивала толкова успешен:

На първо място, Залцбургският фестивал предлага по-широка артистична програма от всеки друг фестивал: Залцбург предлага опера, драма и концерти. И в подбора на произведенията и интерпретациите той също предлага най-широк спектър - от Моцарт, genius loci, до съвременни произведения, от класически интерпретации до авангардни експерименти, от "Джедерман" на Хофманстал до "Евгений Онегин" на Чайковски. А в Залцбург се канят само най-добрите и най-известните артисти от цял свят.

Снимка: <https://www.dw.com/en/salzburg-festival-director-arts-are-indispensable/a-54783408>

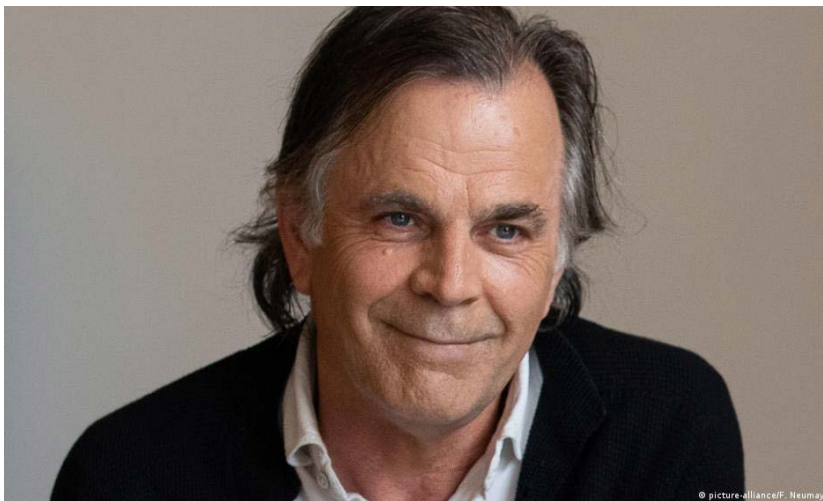
Освен това посетителите на Залцбургския фестивал могат да съчетаят насладата от изкуството с почивка. През деня уникалните околности и езерата на Залцкамергут дават възможност за прекрасни екскурзии и игра на голф, а вечер фестивалът привлича с несравними представления.

Предизвикателства по време на пандемията и иновативни решения за преодоляването им

100-тото издание на Залцбургския фестивал съвпадна с разгара на пандемията от коронавирус. Нямахме бюфети и приеми за празнуване, но въпреки ограниченията прочутият фестивал успя да постави две оперни постановки, три пиеси и няколко концертни серии с музиканти от висшия ешелон.

Едно от основните предизвикателства, с които се сблъскаха организаторите поради пандемията, бяха продажбите на билети и финансовата надеждност на провеждането на фестивал от такъв мащаб по време на спирането на работата. Миналото лято много хора не можаха да пътуват заради коронавируса. Преди затварянето на фестивала в средата на март организаторите бяха продали над 180 000 билета. След намаляването на броя на билетите останаха 80 000. Не е нужно да сте Алберт Айнщайн, за да видите, че от дълбоките сили, които действат тук, бизнесът не е една от тях. Въпреки това организаторите на фестивала в Залцбург доказаха на себе си и на света, че е възможно да се постигне общо преживяване на операта и музиката.

Според артистичния директор на фестивала Маркус Хинтерхойзер - "Всяка област от живота има право на съществуване, независимо дали става дума за пътуване със самолет или с влак. Границите са отворени, хората пътуват, ходят на ресторанти, отсядат в хотели.

Снимка: <https://www.dw.com/en/salzburg-festival-director-arts-are-indispensable/a-54783408>

Индустрията, офисите и министерствата са отворени за работа. Но някои училища, университети и културни институции все още са затворени или са намалили дейността си. Това е не само ужасно, но и опасно състояние на нещата. Хуманитарното образование и културата се третират така, сякаш са излишни - не само Залцбургският фестивал, но и средните, малките и най-малките културни структури."

Въпреки трудностите и повдигнатите вежди, гостите дойдоха на фестивала по собствено желание, заради желанието да се насладят на изкуството на живо, а свободният избор предполага чувство за отговорност. В началото хората може би се въздържаха, но предпазните мерки на организаторите скоро станаха втора природа за артистите и публиката. Това беше изключително интересно и удовлетворяващо преживяване това лято: Хората приеха ситуацията много сериозно. След - напълно оправданото - пълно спиране на работата през пролетта организаторите се заеха с планиране, създаване на условия и изпълнение. Въпреки това се наложи някои представления да бъдат отменени или пренасрочени. В крайна сметка фестивалът беше съкратен със строга хигиенна концепция, контролирана от медицински експерти. Всички служители и артисти бяха подлагани на ежедневни тестове, програмата и съставите бяха съкратени, а Виенската филхармония беше единственият оркестър, на който беше позволено да свири. "Пързаляме се по тънък лед", заяви тогава пред DW артистичният директор на Залцбург Маркус Хинтерхойзер. За щастие ледът не се пропука: не беше открит нито един случай на COVID-19, който да се е разпространил сред 76 500 посетители на фестивала.

Условия за иновативност и успех

На първо място, според Ян Брахман - известен германски музикален критик и редактор в германския всекидневник Frankfurter Allgemeine Zeitung - епидемиологичната ситуация в Австрия е малко по-спокойна, отколкото в Германия.

Втората причина е политическа, казва Брахман, и по същество е свързана с президентката на фестивала Хелга Рабл-Щадлер.

В продължение на години Рабъл-Щадлер е била политик от партията ÖVP, посочва Брахман: "Смятам, че нейните политически връзки са били много полезни за провеждането на фестивала."

На трето място е икономиката. "Делът на туризма в brutния вътрешен продукт на Австрия е почти два пъти по-висок от този в Германия", казва Брахман пред DW. "През 2019 г. той е бил 3,9% в Германия в сравнение със 7,3% в Австрия. Фестивалът дава огромен тласък на туризма, особено в провинция Залцбург".

Снимка: <https://www.dw.com/en/salzburg-festivals-centenary-celebrations-extended/a-58255003>

И накрая, имаше голям брой неща, които бяха коригирани, пренасрочени или отменени, за да се осигури възможно най-доброто преживяване както за артистите, така и за публиката. Способността на организаторите на фестивала да се адаптират към определени ситуации и да вземат правилните решения най-вероятно е изиграла ключова роля за успеха на 100-ия сезон на Залцбургския фестивал.

Великият военен реквием на Бенджамин Бритън трябваше да бъде изпълнен от Бирмингамския симфоничен оркестър, който направи премиерата на произведението през 1962 г. във възстановената катедрала в Ковънтри. Но COVID се намесва и заради строгите карантинни правила за връщане в Обединеното кралство оркестърът се оказал в невъзможност да пътува. Вместо това се намесва Младежкият оркестър "Густав Малер", който се свързва с членовете си в цяла Европа: 91 музиканти от 18 държави пътуват за проекта, изпълнявайки целта на основателите на фестивала след Първата световна война, която беше да обединят отново европейците чрез музиката. Към тях се присъединяват 100 хористи от Виенския певчески оркестър.

На въпроса дали успехът на този сезон може да се повтори и дали фестивалът ще преживее още едно спиране на коронавируса директорът беше категоричен - "Мисля, че би било много трудно да се направи възможно още едно такова лято. Това беше достатъчно трудно. Но в дългосрочен план това е почти невъзможно. Фестивалът е организация, която зависи от продажбата на билети. По-малко от една четвърт от бюджета се покрива от публични средства. В една нормална година повече от 70% от бюджетните ни нужди се набавят от продажбата на билети. Тази година искахме да направим изявление. Винаги сме знаели, че от това няма да има абсолютно никаква финансова изгода".

Източници:

- <https://archive.salzburgerfestspiele.at/en/organisation>
- <https://www.dw.com/en/why-the-salzburg-festival-wasnt-canceled-during-the-pandemic/a-57582360>
- <https://www.dw.com/en/salzburg-festival-director-arts-are-indispensable/a-54783408>
- <https://www.dw.com/en/salzburg-festivals-centenary-celebrations-extended/a-58255003>

Въпроси за размисъл

1. Как един фестивал може да привлече повече средства по време на пандемията?
2. Ще оцелеят ли музикалните фестивали след пандемията? Колко от тях ще трябва да прекратят дейността си напълно или да променят начина на организиране?

Тази добра практика е подготвена от Birstonas Culture Center.